

نطق‌های احمدشاه و رضاشاه در افتتاحیه مجالس

فاطمه هاشمی

با برقراری نظام مشروطه ساختار نظام سیاسی هم تغییر یافت و وظیفه قانونگذاری از حوزه تصمیمات خودسرانه شاه و اطرافیانش به نهاد تازه تاسیس مجلس واگذار شد. نمایندگان یا اعضای قوه قانونگذاری با رای گیری و به طور مستقیم از سوی مردم انتخاب میشدند که عموماً با تقلب و اعمال نفوذ از طرف حکومت و گروه‌های پر قدرت مانند زمینداران و نظامیان همراه بود. مجلس در ایران پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشت و دوران مجالس اولیه بسیار بی ثبات و دوره حیاتشان کوتاه بود. مجلس اول مشروطه در میان شور و شوق آزدیخواهان با نطق مظفرالدین شاه در ۱۴ مهر ۱۲۸۵ افتتاح شد، اما در اندک زمانی بعد لیاخوف فرمانده قزاق به دستور شاه مجلس را به توپ بست. دوره دوم با اولتیماتوم روسیه به تعطیلی کشانده شد و مجلس سوم هم سرنوشتی بهتر پیدا نکرد و با وقوع جنگ اول جهانی به دلیل نادیده گرفتن بیطرفی ایران منحل شد. از دوره چهارم به بعد تا حدی دوره‌های مجلس بادوامتر شد. با وقوع کودتای اسفند ۱۲۹۹ در نوع عملکرد مجلس تغییراتی به وجود آمد. دوره چهارم و پنجم از دوره‌های پرکار قانونگذاری بود تلاش رضا شاه برای براندازی قاجار و استقرار حاکمیت خود در قالب جمهوری یا سلطنت در این دو دوره آغاز گردید. از سوی دیگر انتظارات از مجلس بالا رفت و همگان امیدوار بودند با وضع قوانین جدید مشکلات کشور پایان یابد. با توجه به اسناد موجود در مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی (دوره ۲۳، کارتن ۱۵۰، پوشه ۵) از متن نطق‌های شاهان واقعیات آن زمان آشکار می‌شود. این سخنان تحت تاثیر شرایط و موقعیت سیاسی و اجتماعی زمانه تهیه و تنظیم شده‌اند. اسنادی که در پی می‌آید خواهد آمد بسیار گویا بوده و نیاز به توضیح زیاد ندارد و شامل نه سند از نطق‌های شاهان در افتتاحیه مجالس چهارم تا دوازدهم است. این اسناد به لحاظ تاریخی و محتوایی بسیار ارزشمند هستند.

سند شماره ۱

در نطق احمد شاه مسائل مهمی نظیر تدوین لایحه تشکیل مجلس سنا، عضویت ایران در مجمع اتفاق ملل، تاکید بر روابط دوستانه با انگلستان و بررسی قرارداد ۱۹۱۹، ترمیم ویرانیهای بعد از جنگ جهانی، برقراری رابطه صمیمانه با جمهوری تازه تاسیس شوروی، توجه به فراهم آوردن آسایش قشون، اهتمام به ترقی زراعت و اصلاح رابطه مالک و زارع مورد تاکید قرار گرفته است.

سند شماره ۲

مجلس پنجم در ۲۲ بهمن ۱۳۰۲ افتتاح شد با توجه به سفر احمد شاه به اروپا ولیعهد محمد حسن میرزا مجلس را گشود. با توجه به سند موجود ادامه روابط با دولتهای متحابه، بسط انتظامات مملکتی، توسعه معارف، حسن جریان عدلیه و بهبود امور اقتصادی از مسائلی است که ولیعهد به آنها می‌پردازد.

سند شماره ۳

این سند نخستین نطق افتتاحیه رضاشاه است شاه به مجلس توصیه می‌کند در سیاست خارجی عقد معاهده تجاری با لهستان و ترکیه را در راس برنامه خود قرار دهند و برای اصلاحات داخلی لایحه ساختن راههای آهن و شوسه، استخراج منابع ثروت مملکت، ترویج صنایع و علی‌الخصوص ترقی و توسعه زراعت و فلاحت لوایحی را تصویب نمایند.

سند شماره ۴

مجلس هفتم در ۱۴ مهر ۱۳۰۷ گشایش یافت شاه ضمن اشاره به لغو کاپیتولاسیون از عضویت ایران در شورای جامعه ملل و مشارکت در برقراری صلح جهانی ابراز خوشحالی نموده است و از نمایندگان تقاضا نموده در راستای برقراری ثبات در کشور گام بردارند.

سند شماره ۵

این سند اشاره به نطق ۲۴ آذر ۱۳۰۹ دارد و با توجه به آن مجلس هشتم مجلسی اقتصادی بود و طبق فرمان شاه می‌بایست مشوق فعالیت‌های اقتصادی بوده و طلا را واحد پول قرار دهند و برای حفظ ذخایر آن برنامه ریزی می‌کرد.

سند شماره ۶

طبق این سند شاه از مجلس می‌خواهد تا اراضی خالصه دولتی را بین طبقاتی که وضعیت زندگی باثباتی ندارند تقسیم کند و با الغای قرارداد معادن نفت جنوب منافع ایران را از منابع زیر زمینی تامین نماید.

سند شماره ۷

این سند بیشتر دیدگاه شاه درباره روابط خارجی را مطرح میکند و از ابراز روابط گسترده با ترکیه ابراز خشنودی نموده است و به بهبودی روابط با انگلستان خوش بین است. رفع سوء تفاهم با شوروی و افغانستان از دیگر نکات مطرح شده در این سند است. شاه از مجلس می‌خواهد برای زدودن عقب ماندگی و رسیدن به پیشرفت گام بردارد.

صورت نطق اعلیحضرت همایون در روز چهارشنبه ۱۵ شعبان ۱۳۳۹ / اول سرطان تغاقوی ئیل ۱۳۰۰

۱- مسرت کامل داریم که بعد از مدت طولیلی که حوادث عمومی دنیا اوضاع خصوصی ایران متأسفانه باعث تعطیلی مجلس شورای ملی و تعویق و تطویل انتخابات جدیدۀ نمایندگان ملت و افتتاح پارلمان گردیده بود بعون الله تعالی امروز چهارمین [دوره] مجلس شورای ملی را باليمن والسعاده افتتاح می‌نمائیم. امید واریم اصول مشروطیت که اساس سلطنت ومدار دولت ما است و از چندی به این طرف به واسطه توالی غوائل حادثه از جنگ بین‌المللی متزلزل شده است با افتتاح مجلس مستحکم و برقرار گشته فواید آن به وجه اکمل عاید حال مملکت و دولت ما گردد و قانون مجلس سنا که مکمل اساس مشروطیت است در این دوره وضع و تدوین شود.

۲- جنگ عدیم‌النظیر بین‌المللی که اساس تمدن و معنویت دنیا را متجاوز پنج سال در تحت تهدید شدید داشت لله‌الحمد خاتمه یافته و امید است بر اثر نیات صلح جویانه و اهتمامات مسالمت کارانه دول عالم عموماً و دولی که در جنگ بودند خصوصاً وسیله تقویت و تشدید اساس مجمع اتفاق ملل در آتیه صلح پایدار عمومی موجب سعادت و آسایش دنیا گردد. دولت ما نیز عضویت این مجمع عالی را قبول نموده به اقتضای وظیفه‌ای که در پیشگاه بشریت عهده‌دار است به توسط نمایندگان خود در پیشرفت این مقصود مقدس از بذل مساعی ممکنه غفلت نخواهند ورزید.

۳- نهایت خوشوقتی را داریم که دولت ما توانست بیطرفی را که در اول جنگ اعلام کرده بود تا آخر حفظ نماید مع‌التأسف با همه مشکلاتی که در طریق حفظ بیطرفی ما مصادف شد خاک ایران و مخصوصاً صفحات شمالی و غربی از خسارات فوق‌الطاقه جانی و مالی مصون نماند و اتباع ایران مقیمین خارجه به انواع صدمات و ضررها مصادف شدند. در تقاضای جبران خسارات وارده دولت ما اقدامات مؤثره به عمل آورده و در تعقیب آنها هیچ وسیله ای را از دست نداده و نخواهد داد.

۴- روابط ما با دول متحابه در نهایت صمیمیت و وداد است مناسبات ودادیه و یک جهتی ما با دولت انگلستان مثل همیشه با کمال صمیمیت برقرار است. قرار داد نهم اوت ۱۹۱۹ با توافق نظر دولتین ملغی گردید و از این جهت نیز حسیات صمیمانه و مناسبات دوستانه بین دولتین بیش از پیش تشدید شده است.

۵- تغییرات عظیمه روسیه و حوادثی که از آن تولید شد البته در حدود ایران نمی‌توانست بی‌اثر بماند لهذا از این بابت هم بر خسارات وارده افزود ولی مناسبات حسنه و دوستانه‌ای که با دولت جمهوری ساویت روسیه برقرار و به موجب معاهده جدید که به اطلاع مجلس خواهد رسید تثبیت شده است اطمینان کامل میدهد که خسارات واقعه با حسن وجوه ترمیم یافته در صفحات غارت دیده ایران دوره سعادت و سلامتی شروع شود.

کمال مسرت را داریم که با دولت افغانستان روابط مستقیمه دوستی و وداد دایر گشته عهدنامه‌ای متضمن مصالح دولتین امضاء شد و به اطلاع مجلس خواهد رسید.

۶- بر هیچ کس پوشیده نیست که در هر یک از شعب امور مملکت دولت ما محتاج به اصلاحات عمده

است تناسب عایدات معموله و مخارج لازمه به کلی مختل گشته و اشد ضرورت داعی است که در موازنه بودجه مملکت مذاقه کامل به عمل آید امیدواریم نمایندگان ملت با ملاحظه مقتضیات وقت در این موضوع اساسی اهتمام وافی منظور دارند.

۷- اهمیت تکمیل و تهیه موجبات آسایش قشون و قوای تامینه از فرائض اولیه دولت است لازم است مجلس شورای ملی در ضمن کل مملکت برای تامین مخارج حتمیه آن وسائل مقتضیه اتخاذ نماید.

۸- از اهم مسائلی که در این دوره بیه اهتمام و توجه خاص نمایندگان ملت سفارش میکنیم ترقی و توسعه زراعت و بهبودی حال فلاحین و اصلاح تعدیل مناسبات بین ملاکین و زارعین است و تشویق فلاحت اولین و مؤثرترین چاره تکثیر عایدات است در ایران و دولت ما مصمم است با کمک و مساعدت نمایندگان ملت در این شاهراه ملی با قدمهای سریع مقصود را استقبال نماید.

۹- در خاتمه زاید نمیدانم به طور خاص خاطر نشان نمایندگان ملت نمایم که در نتیجه وضعیاتی که از جنگ بین المللی ایجاد و خسارات و غوائل که از آن تولید شده مشکلات دولت ما در اداره کردن امور مملکت نسبت به سوابق قابل قیاس نیست. تصفیه این مشکلات استقرار اصلاحاتی که حالت عمومی دنیا و پریشانی خصوصی ایران را لازم ساخته و ضرورت حتمیه حفظ مقام و احیای شئون تاریخی که بر ایران وارد است عموم ایرانیان را به اتخاذ و سعی و عمل دعوت می‌نماید. نمایندگان ملت راست که از اختلافات بی‌موقع و بی‌فایده که ادوار گذشته را جز به طریق غفلت و خطا سوق نداده و تجربه آموخته به اهمیت و متانتی که در خور سمت عالی نمایندگی ملت است دولت ما را در پیمودن این طریق مشکله مساعدت و همراهی نماید امیدواریم عنایات و تفضلات ربانی ما و شما را در خدمت به وطن عزیز مؤید و موفق فرماید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

بسمه تعالی

بانهایت مسرت خوشبودی دور و پنجم محبس شورای ملی را بنام علمحضرت شاهنشاهی
 می‌نمایم و نویسن نمایانگن ملت را در ایغای و طائف همه خود از خداوند تعالی خرامانم
 چون دولت اعحضرت شاهنشاهی اعمال را بر اقوال ترجیح می‌دهد این است که این منظر
 در وقت تاجیه خود رعایت و اراده دولت را بطور ساده و جارم به طبع نمایانگن می‌نمایم
 بجهت عالی روایط با دول تجار که کلا حسته داد امداد بنوع منظور با تری دولت باشد
 بسط انقنات مملکتی و تدارک نام و سایل این مقصود استم منظورات است بهبودی امور
 اقتصادی و فراهم ساختن موجدات ترقی آن محل توجه کامل است توسعه معارف و علم
 در کلیه مملکت حتی لامکان و سن عدلیه و وضع قوانین لازمه برای این مقصود همین باشد
 جزئیات و توضیحات هر یک از این فقرات به کلام ارسال ابواب متعلقه بان روشن می‌شود

سگردیس سلیم

با نهایت مسرت اولین مجلس شورای ملی زمان سلطنت خود را که ششمین دوره تقنینیه است با توفیق و عنایت سبجانی افتتاح مینمایم امیدواری کامل داریم که سلطنت ما که نتیجه وقایع مهیبه و اراده آزاد ملت محبوب ما بوده تاریخ خوشبختی و سعادت ما را تجدید و نمایندگان ملت در تائین سعادت و افتخارات مملکت و تهیه وسایل آسایش و رفاه عموم با جرا^ت نیات خیریه ما و متحقق ساختن آمال ملی توفیق خواهند یافت *

روابط ما با دولت متحابه در نهایت صمیمیت و مودت است و خوشبختانه عقد عهد نامه جدید با دولت ترکیه مرادوات ما را با دولت معزی الیها بر روی اساس محکم و متینی گذاشته است^{ست} که منافع و مصالح طرفین در ضمن آن کاملاً^{ست} تائین خواهد گردید * امضا^{ست} عهد نامه تجارتی با دولت لهستان که موجب تسهیل روابط با دولت مزبور خواهد شد نیز موجب مسرت ما بوده و دو عهد نامه مزبوره بزودی از طرف دولت برای تصدیق مجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد شد جدیدت و اهتمام دولت ما در سال گذشته که از نتایج ناگوار نقصان محصول و قلت زراعت موجب نگرانی شدید بود جلوگیری نمود و رجاء و افاق حاصل است که ایجاد و تسطیح طرق و شوارع که از مفاخر عهد ماست و ترقی و وسایل حمل و نقل و اتخاذ و تدابیر موثره و یکرشته‌ی بتائین دائمی از ازا^{ست}ق عمومی گردیده نگرانیهای گذشته تجدید نشود اهتمام و مراقبت خاص نمایندگان ملت را در دوره حاضر بترقی احوال اقتصادی مملکت دعوت مینمائیم برای نیل باین مقصود دولت لوا^{ست}ج لازم را جمع بساختن راههای آهن و شوسه و استخراج منابع ثروت مملکت و ترویج صنایع علی الخصوص ترقی و توسعه زراعت و فلاحیت بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد کرد *

اصلاحات لازمه در عموم ادارات مملکت و تهیه وسایل حسین جریان امور که مستلزم آسایش آنها^{ست} و ترقی مملکت میباشد منظور نظر ماست و اکیداً^{ست} توصیه شده است که لوا^{ست}ج مقتضیه را جمع باصلاحات مزبور بمجلس پیشنهاد شود * در خاتمه احتیاج شدید مملکت و توقف اصلاحات را بر توجیه مساعی و اتفاق کلمه نمایندگان ملت خاطر نشان نموده توفیق آنان را در ادای وظایفی که برهمه^{ست} کرده اند از خداوند مسئلت مینمائیم ۱۹۰ تیر ۱۳۰۵ - نطق افتتاحیه مجلس شورای ملی - دوره ششم است که اعلیحضرت رضا شاه پهلوی ایراد نموده اند * س * د اود طوسی - ضبط شود *

گزارش

بسمه تعالی

نهایت سرت را دارم که نخستین دورهٔ تعیینیه مجلس شورای ملی را افتتاح میکنم
غایده‌گان ملت البته وظایف مهمی را که عمده‌وار هستند از نظر دور نگذرد. و تمام بهت و جدیت خود را صرف خدمت مملکت
و تشریک مساعی با دولت در تکمیل موجبات ترقی و تعالی مملکت خواهند نمود.

بخدمت تعالی امروز از هر حیث موجبات ابراز ایقت و وظیفه‌شناسی و خدمت مملکت فراموش و از هر باب مملکت
ایران طریق ترقی و تعالی خود را سیر بنماید.

روابط مملکت با تمام ممالک خارجه در روی اساس مودت و احترام گذارده شده. در روز بروز در حال تکمیل و بهبودیت
الغای کاچیتولاسیون که دولت ما در بار گذارنده توفیق بآن شد. و انفاذ عهود جدید که مقتضی حیثیت ملی و منافع ایران
بوده‌اند نیز در ضمن روابط مملکت ایران با ممالک خارجه گردید. و یقین داریم که همهٔ تجار با تساهلات مملکت با تمام ممالک
بخدمت مملکت و همین منافع تعالی و تشریک مساعی و وحدت منافع اقتصادی و تجاری خواهد رسید.

خوشوقت است که مملکت ایران اخیراً بضرورت شورای جامع ملل انتخاب شده است و با مساعی سایر دول در تأمین صلح
و سعادت عمومی مشارکت بیشتر خواهد نمود.

دولت ما با نهایت سرت قبول مشارکت ایران را در تخریم جنگ و حاضر بودن خود را برای مضار اصل قرار داد و این عملی
راجح باین مقصود بنامیدهٔ ممالک متحدهٔ امریکا اعلام نمود. و این دشمنهٔ جدید استوار وضع و سلامت کاظا موافق با نیت
ماست زیرا که ما آرزو مند هستیم ملت ایران که باید تمام وقت خود را صرف کار و عمران و آبادی داخلی مملکت خود بکند
بواسطهٔ موجود بودن صلح و سلامت مجبور نخواهد شد که از طریق زحمت کسی خود صرف نظر نماید.

پرتال جامع علوم انسانی

محمد حسن نسیمی

اوضاع مالی مملکت مخصوصاً از حیث مال باعتراف فوق‌العاده رضایت بخش بوده و با نتیجه ترقی اعتبارات مالی ایران اسباب نهایت امیدواری است .

بانک ملی ایران که افتتاح یافته است کمک مؤثری برای ترقی اقتصادیات و تجارت و فلاح مملکت میباشد .
ما همواره بدولتهای خودمان امر داده ایم که توجه مخصوصی به بهبودی اوضاع اقتصادی و تجارتی و فلاحی مملکت داشته باشند .

همچنین اتحاد و وسایل لازم را در تکمیل زراعت و بهبودی حال زارعین مملکت ملاحظه نمودیم و دولت خود امر داده ایم و تجدید نظر در ایالت‌های ارضی بطوری که بر طبقه‌بندی صناعت تحمیلی نشود منظور نظر ما بوده است .

تمام این اصلاحات و سایر اصلاحات مملکتی که محتاج تجدید نظر است باید بوسیله تجدید سامعی مجلس شورای ملی دولت بعمل آید .
و امیدوار هستیم که مجلس هفتم زحمات مجلس گذشته را که در مدت ماوریت خود کارهای عمده‌ی آن را انجام داده و بر روز فعالیت و تشریک سامعی آن در اصلاحات مملکتی شایان تجدید است تکمیل نماید .

علاوه بر این مجلس شورای ملی باید توجه مخصوصی به تهذیب اخلاق عمومی و ترویج وطن دوستی و وظیفه شناسی و تحکیم ایمان و تعوی در جامعه داشته باشد .

ما همواره پشتیبان طبقات اصلاح خواه و وطن دوست مملکت بوده در آتیه نیز از جهاد و در طریق اصلاحات مملکتی خود دارای نخواهیم نمود .
و از خداوند متعال استعانت جسته موفقیته نمایندگان ملت را در خدمت مملکت خواهیم نمود .

پرتال جامع علوم انسانی

گرس زلم

بیت‌الی

بنای خوشترقی هشتمین دوره تقنینیه مجلس شورای ملی را افتتاح فرمایم و از یک دوره پیشتر
 صرف بنجام عدالت قلمی بملکت کرده و قسمت عمده مطالبی که در ضمن نطق افتتاحیه خودمان در
 افتتاح مجلس بنفتم بآن اشاره نموده بودیم انجام یافته است سرت خاطر داریم
 آرزوی ما این است که مجلس دوره هشتم در تاریخ مملکت موسوم به مجلس اقتصادی بشود
 خوشبختانه استبداد طبیعی را و صنایع عمومی مملکت زحمانی را که برای اصلاح اقتصاد مملکت
 کشیده شده بود بحسن نتیجه منجر خواهد نمود
 استمرار واحد پول طلا و حفظ ذخیره مهم طلا مملکت که تنیده شده است مشوق بزرگ اصلاحات
 اقتصادی بوده و جلوگیری از اسراف و تبذیر چه در محبت ملی و چه در عواید مملکت
 و کوشش در تعدیل و موازنه تجاری مملکت و تعدیل و تثبیت حتی عایدات صادرات
 مملکتی بایر مورد توجه خاص واقع شود انسانی و مطالعات فریبی
 روابط ما با تمام ممالک خارجه در روی اساس مساوات و احترام متقابل با ملی و قرار
 و آرزو داریم که دولت ما موفق به اتمام و تسویه تمام پروگرام سیاسی خود شده

و مخصوصاً با ممالکی که سرشته‌های مودت بین ایران و آنها قابل تردید نیست مرفق آنها محمود
و متداولاتی که ملک مومنان با اقتصادیات مملکت به نمایندگی بشود .
بمانظور که در نطق افتتاحیه دوره گذشته نصب بعین نبودیم تهذیب خلاق عمومی در ترقی
وطن دوستی و وظیفه شناسی و حکیم ایمان و تقوی در جامعه باید مورد توجه خاص شود و برای
پیشرفت تمام مصلحات و میناشدن موجبات ترقی مملکت ما همواره حامی پشتیبان
طبقات مصلح خواه و وطن دوست مملکت بوده و اظهار داریم که مجلس شورای
در سائل فوق همکاری موثری با دولت کرده و در اجرای مصلحات و تبه موجبات
سعادت مردم شریک ساعی به نمایندگی .
از خداوند تعالی استعانت حبه و موفقیت نمایان ملت را در خدمت مملکت خوانایم .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

گر در سر است

بسمه تعالی
بکمال سرت‌نشین درون تو یکتا بکس شد اسرفی در دست تو فتح می‌توانم سحرده تالی
ارضی و غیر ملکوت قرین آیش در در لاط و نبت ، با بملک خارجه بر اس سحرست صیانه در کلام
مخوف در قدر پسته در غیر حال اندم است دولت مادر در زور و شریات خارجه خرد
دصالح ملکوت را پیش از پیشتر بنیامیز

بطریق در هر چه ششم در نطق خوشان در نوزم مسلح از نور و کلمه سرودشین غیر در تصور در حق کعبه و نظر غم
در غیر از تبارت که قوی تر من در نطق و بگو که داشته شتر - بعد از آنکه آیه است که آیه است در است که
در هر خط و کلامی که از این نوزده مرتبه گفته داشته باشد

نظر بخواهید معاصر شدن از راه بر زینت و زنده آگاهی و عمران ملکوت اندم که در هر خط و کلامی که در هر خط
شاد ملکوت بنیامین طبعه در هر قضیت روز با نیت مبتدا تقیم گردد - دولت پر برای کلمه
از دیگر راه اندم است تیره و تصویر بکس شد ای بر بنیام

از در این است که در حقیقت کلمه حق از کلمه ان در در است که ملکوت در بنیامین بخواد که تیره نورد
بنیامین که است یا نوردن نطق خراب و مگر که در برابر مقرر در در غیر در نظر است که در در هر خط
دولت با بر تپ مکرر در تقوی نامین بنیامین که ملکوت به بر بخش نطق خراب گردد

نظر بکنید در این راه در هر سال که بسیار در نطق ششم شاد است و نام بنیامین که در هر خط و کلامی که در هر خط
چرا در طرف دولت و شایع هر کس که در در نطق نوزده بار آید و در ملکوت در در هر خط و کلامی که در هر خط

گردد نام

بلوکید در واقع افتتاح هرده با کله‌شسته تکرار شده ایم تپت و تندپ از صدق عمر و دانش و ترویج معارف
 و نظریات و فلسفه‌های درجه‌ای از مناسبت مقدمه خوب بگوید و طبقات را صلح طلب و ترویج نژاد
 و فلسفه‌های شریک به مورد محبت و توفیق و توفیق ما محترم بود از شما در این زمان که هر روز هم‌گرا
 سلامت و فرزند و فرزندان که محبت را منظور نظر داشته‌اند در این زمان سرفراز و دلگدای با برصعدت در همه
 با دولت شریک می‌باشند و در فکرها و فکرها که استمداد نموده و توفیق به این کانت را
 در خدمت محبت ملت داریم.

سازمان بهر وجه در هر کس می‌باید
 چون تا به تمام در هر کس می‌باید
 پایه را بر سرس قلم داد در این جهت
 سردی به به بر هر کس می‌باید
 سرفراز و دلگدای با برصعدت در همه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی
 گره خرم

نظر بایکد مجلس شورای ملی بر خطه دوم از دوره ثانی تقنینیه رسیده است نمایندگان ملت را بهت میگویم و با کمال خرسندی بافتاح این دوره قیام نمایم .

رودادها با مملکت خارج کار کاغذی و دستاورد است ورشته نودت با دول بسیار بهمهاره و باستکرام چشما و در توتلی از اینکد نسبت مملکت با دولت ترکیه تمدن بصدرت صفای کمال نبود خاطر ما از ردگی داشت خوشنما بر شجوه جدی که از طرفین عمل آمد و در توتلی سفری که سال گذشته شصتبار کردیم و قلات و کرات حضوری که با حضرت میس جمهور واقع شد بخار که در تمامی مجالی که درین بود کلی از میان برضاست و مبتدل بچولم نودت و برادری گردید .

با دولت انگلیس نظر بچشم تعامیم چنانکه خوشنما از بازو یاد میرو و نسبت بهمهاره به بهبودی است و علام آن شهود میباشند . با دولت شوروی نیز توتلی تقابهاست مرتفع و دلایل صید و بر خن نیت طرفین موجود است و نسبت کار کاغذی نودت و جزئی گفتگوی سرحدی هم که با آن دولت داریم بار بر موافقتی که حاصل شده است بچشم توتلی خواهر گردید .

نسبت بهسایه دوست خودمان عراق همواره نظر برادری داشته و خواهیم داشت و اطمینان کمال داریم که محضر اخلاقی در میان بست خن عاقد خواهد یافت و بعولم نودت فیما بین خلقی خواهد رسید .

با دولت افغانستان گفتگوی سرحدی بکلنت دولت ترکیه نبوده و نظر بایکد کلنت را قبول کردیم حرام ای حکم بر دولت ما فرض است .

در باب سیاست داخلی در این دوره قصد نداریم وارد تفصیل شویم مگنونات خاطر ما در دوره ثانی سابق انمار شده و مرتت داریم از اینکد همنانی بهم بر داشته ایم و پیشه همنانی حاصل کرده ایم ولیکن این ملت و ایام گذشته بقدری که قمار خفت بود و محبت مانده و فقر و احتیاج چنان بر ما ستولی شده بود که بر قدر تلاش میکنیم و هر چه پیش میرود بچشم انور شدت است

خودمان بیشتر برمیخوریم در روز بروز محسوس تر میشود که برای زدیک شدن مقصد یگانه رسیدن این است که در سعی و عمل
 بیش از پیش جد و جد کنیم . بنا بر این سنیت دولت دستور داده ایم که در این دوره برای پروگرامی که مجلس شورای ملی
 باید پیشیاد شود حصول و موادی قائل شوند و کار را پروگرام خود قرار دهند . اما این پیشیاد نه تنها باید مراعات
 دولت و کارکنان رسی مکتب باشد بلکه علوم انسانی ملت و کلیه افراد اهل این کشور نیز باید دست بدست هم
 داده متعاضد باشند تا به تجربه برسند . خود ما هم چنانکه تجربه دیده اند سالک این طریق بوده و قاطبه کارکنان
 دولت و نمایندگان ملت را به پیروی این شیوه دعوت میکنیم و با استعانت از باری تعالی بر نعمت بهره‌را خواستاریم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی

این بندت در کماز دفتر مجلس شورای ملی
 تهران - ۱۳۰۹

صنم ۱

با کمال غرورند ی‌یازمین در تقصیر نهی شرای دل فریب کشم
و در گوشه چو کوه نشین

برفت جسد تقصیر نهی ی‌یازمین جهالت پیش دل شد
و کایه تازه فرس نهاد کوه در کلمه

ترتیب ترتر قضا در دستان جانبدار رسم دگر گوید

در سبب خنجر ی‌یازمین بر جگر و حرام تقصیرت رود ابط با
دلک بر جگر و هم گویان

حصصا نکود استوار بوده است

چون اوضاع عمر جهان کجاست که در نازش از سر در حکم خدای
صانع کوشم در دنیا صفت است

چند نماند رسد هم نباران پس از رخ خجالت بر سر جوق دولت
ما قدر و قدر است

در طرح آن قبله زلف چهره شده بود با اول دست
و این تیره خود این تیره در جوق

بنام پیمان سه آه رنقند نزد آن نه پیمان در شرق
بلا بقره نگاه یاد اول است

در زین حال پیش رو بگفتم دست کاغذ استوار
پیدا کرد و در این حکم در علم چو این است

گر دشمن باز دهم

با کمال خرسندی یازدهمین دوره تقنینه مجلس شورای ملی را افتتاح می‌کنیم دوره گذشته چنانکه انتظار می‌رفت با حصول مقاصد مهم به پایان رسید. اصلاحات پیش دنبال شد و کارهایی تازه قرین انجام گردید که برای ترقی تربیتی و اقتصادی و اخلاقی جامعه بسیار لازم و مؤثر بود.

در سیاست خارجی که پایه آن بر دوستی و احترام متقابل است روابط ما با دول خارجه عموماً و با همسایگان خصوصاً نیکو و استوار بوده است چون اوضاع عمومی جهان ایجاب می‌کرد که ما نیز بیش از پیش در تحکیم بنیان صلح بکوشیم و به وسائل حل مسالمت آمیز اختلافات توسعه دهیم بنابراین پس از رفع اختلافات سرحدی با عراق دولت ما قراردادی را که در طرح آن قبلاً توافق حاصل شده بود با دول دوست و همسایه خود افغانستان و ترکیه و عراق پیمانی بنام سعدآباد منعقد نمود مانند این پیمان در شرق بی‌سابقه بود یگانگی ما و دول مزبور را که از چند سال پیش رو به استحکام داشت کاملاً استوار و پایدار کرد و در این هنگام که امور عالم دچار آشفتگی است مددی بزرگ به بقای صلح خواهد نمود.

در امور داخلی سیاست دولت من تعقیب روش دوره پیشین و تکمیل اصلاحات است یعنی تقویت بنیه اقتصادی و بهبودی زندگی مردم به وسیله توسعه فلاح و آبادی و استفاده از منابع ثروت طبیعی که در کشور به حد وافر وجود دارد و تعمیم تربیت بدنی که موجب نیرومندی روح و جسم است. برای حصول این مقاصد هیات دولت و نمایندگان مجلس و همه علاقمندان ترقی کشور باید بکوشند که بیش از پیش فروغ حیات بخش تمدن در تمام شئون اجتماعی کشور بتابد. از خداوند متعال کامیابی عموم خدمتگزاران کشور را در این راه خواستاریم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
هنگام گشایش دوازدهمین دوره قانون گذاری

بانهایت خرسندی دوازدهمین دوره قانون گذاری مجلس شورای ملی را می

گشایم *

دوره یازدهم چنانکه انتظار میرفت با موفقیت و حسن نتایج پایان رسید *

اصلاحاتی که بعمل آمده اثرات نیکوی در پیشرفت امور اقتصادی و اجتماعی نشان
میدهد * در سیاست خارجی روابط ما با تمام دول و خصوصاً با همسایگان برپایه
دوستی و احترام متقابل استوار مییابد * بواسطه منقضی شدن مدت قرارداد
بازرگانی ما با دولت شوروی از نقطه نظر تجارت وقفه پیدا شده است که امید میسرود
در نتیجه مذاکرات مستقیم و حسن نیت طرفین با رعایت اصول قوانین کشور چیرسان
عادی خود را برپا یابد *

چیزی که باعث تأسف خاطر است وقوع جنگ در اروپا است اگرچه در این
قسمت هم سیاست دولت ما بیطرفی کامل است ولی چون دوام جنگ از لحاظ مادی
و اقتصادی موجب زیان همه ملل و تهدید تمدن جهان خواهد بود آرزو مندیم هر چه
زودتر صلح برقرار گردد *

در امور داخلی سیاست دولت تعقیب و انجام اصلاحاتی است که پایه
آن گذاشته شده و خوشبختانه روز بروز اهل کشور روح این سیاست را بهتر درک نموده
در پیشرفت اصلاحات میکوشند و در آموزش و پرورش اهتمام بیشتری نشان میدهند
ما هم از اینکه مخصوصاً جوانان در اقسام ورزش و پرورش جسمانی ذوق و علاقه پیدا کرد
کمال خوشوقتی را داریم البته وظیفه هیئت دولت و نمایندگان مجلس همه علاقه مندان
بسعادت کشور اهتمام در ترقیات است تا نتیجه مطلوب چنانکه منظور نظر است بدست آید
و اهالی از نعمت تمدن و تعالی بهتر کامیاب و بهره مند شوند *

از خنداوند متعال توفیق خدمتگزاران کشور را خواستاریم *